Rok II. Zeszyt 3.

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE
miasta Katowic.

Marzec 1929.

Treść zeszytu 3:
ZBIÓR STATUTÓW MIEJSCOWYCH
(Opieka Społeczna.)

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC
Redakcja i administracja: Miejski Urząd Statystyczny.

Druk: Śląskie Zakłady Graf. i Wyd. „Polonia“ S. A., Katowice.

ZBIÓR
STATUTÓW MIEJSCOWYCH

ważniejszych uchwał gminnych, regulaminów miejskich, najważniejszych rozporządzeń władz i t. d.
- obowiązujących na obszarze miasta Katowic. -

CZĘŚĆ X.

OPIEKA SPOŁECZNA.

KATOWICE 1929.
NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC.

Druk: Śląskie Zakł. Graf. i Wyd. „Polonia" S. A., Katowice.

TREŚĆ.

OPIEKA SPOŁECZNA

X.

OPIEKA SPOŁECZNA.

1) Statut miejscowy

dotyczący
podziału miasta Katowic na obwody oraz postanowienia o zarządzie tych obwodów. *)

§ 1.

Miasto Katowice dzieli się na 60 obwodów. Każdy obwód winien obejmować nie mniej jak 2.000, nie więcej zaś jak 2.500 mieszkańców. Powiększenie liczby obwodów dokonuje według potrzeby Rada miejska na wniosek Magistratu.

§ 2.

Na czele każdego obwodu stoi naczelnik obwodu. Naczelnikowi obwodu pomagają w załatwieniu powierzonych mu czynności jego zastępca oraz opiekunowie ubogich. Naczelnika obwodu i jego zastępcę, tudzież opiekunów wybiera Rada miejska po wysłuchaniu deputacji dla ubogich z uprawnionych do głosowania obywateli danego obwodu na 6 lat. Wybór wymaga zatwierdzenia Magistratu. Przyjęcie wymienionych urzędów odmowie nie przyjęcia, oraz złożenia tych urzędów normują §§ 7, 74 i 75 Ordynacji miast z 30. maja 1853 r.

§ 3.

W wypadkach, gdy naczelnik obwodu oraz jego zastępca równocześnie nie są w stanie wykonywać swego urzędu, poruca Magistrat ich zastępstwo innemu naczelnikowi obwodu.

---

*) Przez niniejszy statut został uchylony statut miejscowy na stronie 21—23 tego tu zbioru.

§ 4.

Przeszkoda wykonywania urzędu zachodzi również i wtedy, gdy naczelnik obwodu przy załatwieniu pewnej czynności urzędowej jest w niej osobiście zainteresowany.

§ 5.

Naczelnika obwodu i jego zastępcę zobowiązuje dyrygent Magistratu lub upełnomocniony przez niego członek Magistratu do sumiennego wykonywania obowiązków przez podanie ręki w miejsce przysięgi, przyczem jednocześnie wręcza się mu dokument nominacyjny.

§ 6.

Mieszkanie naczelników obwodowych oznacza się dla orjentacji przez umieszczenie na bramie ich domów tablic z odpowiednim napisem. Tablice dostarcza bezpłatnie miasto.

§ 7.

Naczelnicy obwodowi oraz ich zastępcy są urzednikami pomocniczymi Magistratu. Są oni obowiązani stosować się do zarządzeń Magistratu i pomagać Magistratowi w załatwianiu powierzonych im spraw urzędowych. W szczególności należą do zakresu ich działania sprawy określone w §§ 8 — 16, Regulaminu czynności dla Wydziału Ubogich i naczelników obwodowych.

§ 8.

Zadaniem naczelnika obwodu jest w pierwszym rzędzie wykonywanie opieki nad ubogimi w swoim obwodzie. W tym celu winien naczelnik znać dokładnie stosunki osób, zamieszkujących w jego obwodzie a korzystających z opieki publicznej. Osoby te winien częściej odwiedzać w ich mieszkaniach, śledzić ich tryb życia i interwenjować w wszystkich wypadkach, wymagających udzielenia pomocy. Wszelkie odnośne akta tych osób, winien naczelnik przechowywać z wielką starannością.

§ 9.

Naczelnik obwodu jest równocześnie radcą sierót w swoim obwodzie.

§ 10.

Naczelnik obwodu winien jako radca sierót przeprowadzić na zarządzenie Sądu Opiekuńczego tymczasowe opieczętowa-

nie spuścizny, jeżeli gminny Urząd sierocy wydał mu w tym celu indywidualne zlecenie. Wolno mu wtedy nakładać pieczęcie, zabrać pieniądze, papiery wartościowe i kosztowności, co do których należy sporządzić imienny wykaz i przesłać zabrane przedmioty wraz z wykazem przez gminny urząd sierocy Sądowi Opiekuńczemu.

§ 11.

W ramach osobnej instrukcji wolno naczelnikowi obowodu udzielać opinji, wystawiać zaświadczenia i dokonywać legalizacji.

§ 12.

Naczelnik obwodu jest obowiązany do pomagania według możności organom administracji miejskiej w szczególności przy wyborach, spisach ludności, zestawieniu list, kwaterunku, zbiórkach publicznych i t. p.

Wszelkie zlecenia Magistratu winien naczelnik obwodu załatwiać z możliwie największą dokładnością i pośpiechem.

§ 13.

Naczelnik obwodu występuje wobec mieszkańców miasta zawsze jako urzędnik miejski, niezależnie od tego, czy działa na specjalne zlecenie Magistratu, czy też w ogólnem wykonaniu należących do niego obowiązków.

§ 14.

Jeżeli naczelnik obwodu wyprowadza się z swego obwodu, wówczas kończy się jego urząd. O wyprowadzeniu się z swego obwodu winien on uwiadomić Magistrat przynajmniej na 3 miesiące naprzód, aby umożliwić na czas wybór następcy. Jeżeli naczelnik zaniedba uwiadomienia, wtedy jest on obowiązany prowadzić urząd tak długo, dopóki korporacje miejskie nie przeprowadzą wyboru jego następcy.

§ 15.

Przy złożeniu swego urzędu winien naczelnik obwodowy przekazać swemu następcy wszelkie akta przejęte od swego poprzednika w urzędzie, oraz te, które w ciągu swego urzędowania otrzymał. Następcy swemu winien naczelnik obwodowy oddać wszelką korespondencję oraz pieczęcie urzędowe, przyczem winien swego następcy pouczyć o stanie spraw bieżących, w szczególności zaś spraw niezałatwionych. Z od-

bioru aktów winien być spisany protokół, którego odpis, podpisany przez ustępującego naczelnika obwodu, oraz obejmującego urząd, winien być przesłany Magistratowi.

Katowice, dnia 27 marca 1928 r.
18 maja

Magistrat. **Rada Miejska.**

L. R. W. 590.

„Zatwierdza się na podstawie § 11 ordynacji miejskiej z r. 1853, oraz § 16 ustawy o właściwośi władz z r. 1883.“

Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

(L. S.) (—) **Dr. Grażyński.**

2) Plan

podziału miasta na rejony i obwody. *)

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
1.	**Obwód 1.** Rynek 1—13, ul. Teatralna, cała ul. Zamkowa 1—5, ul. Moniuszki, ul. Piastowska, ul. Marsz. Piłsudskiego 1—11 i 2—12, ul. Pocztowa 1—3 i 2, ul. Dyrekcyjna 9—11 i 10, ul. Mielęckiego 1—3 i 2—4. **Obwód 2.** ul. Poprzeczna cała, ul. św. Jana, ul. Dworcowa, ul. Dyrekcyjna 1—7 i 2—8, ul. Mielęckiego 5—11 i 6—12, ul. Marjacka 2—4 i 1—3. **Obwód 3.** ul. Pocztowa 5—13 i 6—18, ul. Młyńska 1—25 i 2—14, ulica Wawelska 4—6 i 3—5, ulica Stawowa 16—24 i 19—21.
2	**Obwód 4.** ul. 3 Maja 1—15 i 2—30, ul. Stawowa 1—17 i 2—14, ul. Wawelska 2 i 1, ul. Mickiewicza 1—11 i 2—22.

*) W miejsce „wykazu obwodów w Katowicach“ na str. 24—30 niniejszego zbioru.

Nr rejonu	Obejmuje obwody
	Obwód 5. ul. Mickiewicza 13—17 i 32—36, ul. Szopena 2—18 i 5—11, gmach P. K. O., ulica Słowackiego 2—18 i 9—29, ul. Opolska 1—3 i 2—4, ul. Piotra Skargi.
	Obwód 6. ulica 3 Maja od 17—33 i 32—42, ulica Słowackiego 20—30 i 31—45, ul. Młyńska 27—47 i 16—22, ulica Matejki.
	Obwód 7. ul. Sokolska 4—10 i 3—13, ul. Opolska 5—13 i 6—10, ul. Zabrska cała, ul Sobieskiego 3—11 i 4—10, ul. Mickiewicza do końca od 38.
	Obwód 8. Plac Wolności 1—16, ul. Sokolska 1—2, ul. Sądowa, ul. Gliwicka 1—9 i 2—10, ul. Sobieskiego 15—27 i 18—26.
	Obwód 9. ul. Gliwicka od 11 do końca od 12 do końca, ul. Dąbrówki cała, Opolska od 15—51 i 40—48.
3.	**Obwód 10.** ul. Marsz. Piłsudskiego 16—26 i 13—31, ul. Szkolna, ul. Bankowa, ul. Starowiejska, ul. Stanisława 1—5 i 2—6, ul. Francuska 1—3 i 2—4.
	Obwód 11. ul. Marjacka od 4 i 5 do końca, ul. tylna Marjacka cała, ul. Stanisława 8—10 i 7—11, ul. Francuska 6—10 i 5—11, Plac Marjacki.
	Obwód 12. ul. M. Piłsudskiego 28—40 i 31—43, ul. św. Pawła cała, ul. Wodna cała, ul. Górnicza cała, ul. ks. Damrota 2—8.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
	Obwód 13. ul. M. Piłsudskiego 44—70 i 45—71, ul. Lubeckiego cała, ul. Graniczna 1—7 i 2—6 i cała Graniczna po prawej stronie ul. M. Piłsudskiego. **Obwód 14.** ul. Francuska od 17—51 i 20—46, ul. Wojewódzka od 50—60 i 31—45, ul. Krasińskiego cała, ul. Szafranka, ul. Zacisza, ul. Ks. Damrota 10—22, ul. św. Jacka cała, ul. Graniczna po prawej stronie kolei, ul. Kolejowa.
4.	**Obwód 15.** ul. Wojewódzka 14—42 i 13—29, ul. Krótka, ulica Lompy cała, ul. Podgórna cała, ul. Dąbrowskiego 10 i 16 i 9—17, ul. Sienkiewicza 2—16 i 1—19. **Obwód 16.** ul. Powstańców 40—50 i 39—57, ul. Julj. Ligonia 55, ul. Francuska 55—59, ul. Plebiscytowa 37—39 i 30 do 46, ul. Król. Jadwigi 4, ul. Sienkiewicza 34—72 i 35—45, ul. Rybnicka cała. **Obwód 17.** ul. Jagiellońska 8—28 i 5—21, ul. Plebiscytowa 14 do 28 i 21—33, ul. Julj. Ligonia 22—40 i 23—33, ul. Król. Jadwigi 2, ul. Sienkiewicza 18—26 i 21—29. **Obwód 18.** ul. Wojewódzka 2—14 i 1—13, ul. Plebiscytowa 1—17 i 2—12, ul. Dąbrowskiego 2—8 i 1—7. **Obwód 30.** Karbowa cegielnia Schalscha, Grünfeld, Muchowiec, Nyc i wszystkie domy za parkiem Kościuszki, restauracja Noglik, lotnisko.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
5.	**Obwód 19.** ul. Kochanowskiego 1—13 i 2—12, ul. Kościuszki 2—20 i 3—13, ul. Konopnickiej cała, ul. Andrzeja 1—9 i 2—6.
	Obwód 20. Plac Miarki 1—8, ul. Kościuszki 15—33 i 22—34, ul. Jagiellońska 2—4 i 1—3, ul. Wita Stwosza cała, ul. Julj. Ligonia 16—18, ul. Konckiego, ul. Reymonta.
	Obwód 21. ul. Kościuszki 35—61 i 35—54, ul. Powstańców 2—12 i 1—3, ul. Jordana 2, ul. Rymera 1—2, ul. Polna cała, ul. Poniatowskiego 32—34.
	Obwód 22. ul. Batorego 1—9 i 2—10, ul. Krzywa cała, ul. Andrzeja 13—33 i 10—28, ul. Wandy 1—9 i 2—22.
	Obwód 23. ul. Zielona 1—25 i 2—28, ul. Kopernika 1—9 i 2—24, ul. Styczyńskiego, ul. Drzymały cała, ul. Wandy 37—43 i 30—36, ul. Kilińskiego 16—26 i 5—9, ulica Stalmacha 16—22 i 17 do końca.
	Obwód 24. ul. Kilińskiego od 13 do końca i przeciwna strona, ul. Kościelna, ul. Poniatowskiego od koszar policyjnych do nr. 30 i nowo wybudowane domy i wille, ul. Generała Zajączka i nowo wybudowane domy przy ul. Jordana.
6.	**Obwód 25.** ul. Mikołowska 1—13 i 2—10, ul. Kordeckiego cała, ul. Kamienna cała, ul. Kozielska 1—5 i 2—4.
	Obwód 26. Plac Mikołowski, ul. Fabryczna cała, ul. Kozielska od nr. 7 i 6 do końca, rzeźnia miejska ul. Raciborska 9—13.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
	Obwód 27. ul. Mikołowska 19—41 i 24—28, ul. Stalmacha 1—5, ul. Raciborska 17—29 i 18—36, ul. Srzelecka 1—19 i 2—6, ul. Bielska, ul. Koszarowa, ul. Raciborska i nowe domy przy kolei. **Obwód 28.** ul. Mikołowska 41—55 i 44 i 52, ul. św. Barbary cała, ul. Bartosza Głowackiego cała, ul. Skalna 1—5, baraki policyjne, nowy dom uchodźców, ul. Poniatowskiego 1—13, domy hutników huty Marty, ulica Mikołowska przedl. od nr. 25—32. **Obwód 29.** dawny obszar Katowickiej - Hałdy bez domów hutników, obejmująca ulice: Mikołowska, Wincentego Pola, Parkowa, Kochłowicka, Edwarda Bugli, Boczna, Szybowa, Rycerska, Ligocka, Fabryka Kołłontay, dwór Brynów.
7.	**Obwód 33.** ul. Krakowska do ul. Paderewskiego, ul. Reja, ul. Drzewna, ul. Ogrodowa, ul. Miarki, ul. Popiela, ul. Równoległa, ul. Paderewskiego i szyb Christnacht, ul. Długa. **Obwód 34.** ul. Krakowska od ul. Paderewskiego do ul. Bogucickiej włącznie, ul. Czecha, ul. Florjana, ul. Czarnieckiego, ul. Karola, ul. Króla Łokietka. **Obwód 35.** ul. Krakowska od ulicy Bogucickiej do ul. Piaskowej, ul. Rawy, Murckowska, ul. Walerjana, ul. Gabrjela Hołubki, ul. Piaskowa, ul. Nad Potokiem, ul. Rejtana. **Obwód 36.** ul. Krakowska od ul. Piaskowej do ul. Józefa Hallera, ul. Józ. Hallera do ul. Szerokiej, ul. Niedurnego, ul. Posia, ul. Agnieszki-Amandy, Leśniczówka, huta Ferrum, ul. Szeroka, ul. Żółkiewskiego.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
	Obwód 37. ul. Krakowska od ulicy Józefa Hallera do końca, ul. Kunegundy, ul. Marcinkowskiego, ul. Łączna, ul. Braci Stawowych. **Obwód 38.** ul. Józefa Hallera od ulicy Szerokiej do końca ul. Wyspiańskiego, ul. Lenartowicza, ul. Burowiecka.
8.	**Obwód 32.** ul. Ferdynanda aż do kop. Ferdynand, domy urzędnicze. **Obwód 39.** ul. Ferdynanda od kop. Ferdynand, ul. Ryszarda, ul. Sztygarska, szyb Ryszarda, ul. Nowa, ul. Markiefki od ul. Nowej włącznie, ul. Krakusa i Droga Węglowa. **Obwód 40.** ul. Markiefki od ul. Kowalskiej do Nowej, ul. Wolności, ul. Franciszka, ul. Edwarda, ul. Żogały, ul. Francla od ul. Kowalskiej do ul. Mieroszewskiego, ul. Grabonia. **Obwód 41.** ul. Markiefki do ul. Kowalskiej, ul. Piotra, ul. Normy, ul. Klasztorna, ul. Mieroszewskiego, ul. Francla do ul. Kowalskiej. **Obwód 42.** ul. Katowicka do końca, plac Stefana, ul. Francla do ul. Mieroszewskiego, ul. ks. Bończyka, ul. Kraszewskiego, ul. Górna, ul. Stefana, ul. Wełnowska. **Obwód 43.** ul. Ludwika, szyb Ludwika i ulica Leopolda.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
9.	**Obwód 44.** ul. Wojciechowskiego do ul. Ks. Pośpiecha włącznie, ul. Narutowicza, ul. 18. sierpnia, ul. Beka i domki za koleją włącznie Bugla. **Obwód 45.** ul. Wojciechowskiego od ul. Ks. Pośpiecha do ul. Zarębskiego, ul. Marcina, ul. Macieja, ul. Zarębskiego, ul. Ledóchowskiego. **Obwód 46.** ul. Wojciechowskiego od ul. Zarębskiego do ul. Generała Szeptyckiego, ul. Janasa, ul. Anioła, ul. Generała Szeptyckiego, ul. Gminna. **Obwód 47.** ul. Wojciechowskiego od ul. Generała Szeptyckiego do ul. Pokoju, ulica Pokoju, ul. Bocheńskiego, ulica Wolnego.
10.	**Obwód 48.** ul. Wojciechowskiego od ul. Pokoju do ul. Limanowskiego włącznie, ul. Wolskiego, ul. Ks. Strzybnego, ul. Ks. Roboty, ul. Jana Kupca, ul. Marszałka Focha. **Obwód 49.** ul. Wojciechowskiego od ulicy Limanowskiego do końca, ul. Lisa, ul. Wilsona. **Obwód 50.** Obroki kop. Kleofas i nowo wybudowane domki robotnicze na kop. Kleofas. **Obwód 51.** Załęska Hałda po lewej stronie szosy do Załęża i Szybu Schwarzfeldu. **Obwód 52.** Załęska Hałda od kolonji Wujek, od drogi do Kochłowic południowa część.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
11.	**Obwód 31.** ul. Zamkowa 5 do końca, ul. Bytomska do granicy dzielnicy I. warsztatów pomocniczych, Koszutka, szosa do Wełnowca, Dwór Marji, i barak (Seuchenbaracke). **Obwód 53.** ul. Labusa, huta Baildon, ul. Katowicka od granicy dzielnicy I. za kop. Eminencja, fabryka papy, ul. Żelazna, ul. Stęślickiego. **Obwód 54.** ul. Katowicka od kop. Eminencja do końca, ul. Król.-Hucka do końca, ul. Dębska, ul. Złota, ul. Lipowa, ul. Wąska, ul. Dębowa do ul. Sportowej i Sośnina. **Obwód 55.** ul. Dębowa od ul. Sportowej do ul. Wiejskiej, ulica Wiejska, Szpitalna i ul. Studzienna. **Obwód 56.** ul. Dębowa od ul. Wiejskiej do końca ul. Seydy, ul. Krzyżowa, ul. Agnieszki.
12.	**Obwód 57.** Wszystkie domy po lewej stronie kolei do Kochłowic t. j. dworzec Katowice-Ligota, ul. Franciszkańska, ul. Panewnicka, ul. Książęca i ulica Ligocka z liczbami domów 135—177 i 110—138. **Obwód 58.** Wszystkie domy pomiędzy koleją do Kochłowic i szosą do Katowic, patrząc z mostu kolejowego, a więc: ulice Szadoka, Załęska i Ligocka, z liczbami domów 51, 61, 63, 65, 103, 119, 121, 123.

Nr. rejonu	Obejmuje obwody
	Obwód 59. Wszystkie domy po prawej stronie kolei i od mostu kolejowego po prawej stronie szosy do Katowic t. j. ulica Kredytowa, ul. Hetmańska, ul. Grzyszki, Kłodnicy i ul. Ligocka — z liczbami domów 76—82 i 98—100.
	Obwód 60. Wszystkie domy na terenie dawn. Brynów, t. j. ul. Brynowska, ul. Rolna, ul. Kępowa, ul. Lubiny, ul. Dworska, Wodospady, ul. Kłodnicy i Ligocka z domem pod nr. 42.

Katowice, dnia 29. stycznia 1929 r.

Magistrat.

Urząd Opieki Społecznej.

---

3) Instrukcja

dla naczelników obwodowych w przedmiocie wydawania przez nich opinji, poświadczeń oraz uwierzytelnień (§ 11 statutu miejscowego dla miasta Katowic). *)

I.

Czynności naczelników obwodowych dzielą się na:

1) dobrowolne,

2) polecone przez Magistrat.

Czynności ad 1) obejmują wydawanie opinji wyłącznie w sprawach ubogich i sierocych. Do wydawania tych opinji jest naczelnik obwodu uprawniony, jednak nie zobowiązany.

Czynności ad 2) obejmują wydawania opinji na wyraźne polecenie Magistratu. Do wydawania tych opinji jest naczelnik obwodowy zobowiązany.

W wszystkich innych wypadkach winien naczelnik obwodowy wstrzymać się od wydawania opinji.

---

*) W miejsce instrukcji na stronie 31 niniejszego zbioru.

II.

Świadectwa i poświadczenia winien naczelnik wystawiać w takich sprawach, które raz na zawsze określone zostały przez Magistrat, w wyjątkowych sprawach zaś tylko na szczegółowe polecenie Magistratu względnie gminnego urzędu sierocego.

Udzielanie wyjaśnień pozostawia się własnemu uznaniu naczelnika obwodowego. Przy udzielaniu wyjaśnień winien naczelnik obwodowy zachować jaknajdalej idącą ostrożność, aby z tego powodu nie powstała szkoda gminie miejskiej, mieszkańcom miasta, pupilom wzgl. osobom, których zaopinjowanie dotyczy. W wypadkach wątpliwych winien naczelnik obwodowy skierować odnośnych petentów do zarządu administracji gminnej.

III.

Raz na zawsze wolno naczelnikowi obwodowemu wystawiać t. zw. atesty życiowe, uprawniające do podjęcia rent oraz świadczeń z tytułu prawnego wyczekiwania, wypłacane przez kasy publiczne. (Cel do jakiego ma służyć poświadczenie, winien być zawsze oznaczony ze względu na obowiązujące przepisy stemplowe).

IV.

Naczelnik obwodowy jest uprawniony uwierzytelniać podpisy na kwitach rentowych, oraz na kwitach dot.: świadczeń z tytułu prawnego wyczekiwania. Pozatem jest naczelnik obwodowy uprawniony uwierzytelniać podpisy pracodawców na zaświadczeniach o pracy, wydawanych przez nich na podstawie ustawy o ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa i starości. Uprawnienie naczelnika obwodowego odnosi się jednak tylko do pracodawców, zamieszkałych w jego obwodzie.

Do uwierzytelnienia zgodności podpisów jakiegokolwiek rodzaju, uwierzytelnienia poświadczeń potrzebnych przez Urząd Stanu Cywilnego, uwierzytelnienia podpisów na umowach, ugodach, cesjach, zastawach, pełnomocnictwach i podobnych dokumentach **nie jest naczelnik obwodowy uprawniony.**

V.

Naczelnicy obwodowi winni szczególnie baczyć na to, aby wydanie przez nich opinji lub poświadczenia, wyprzedziło jaknajdokładniejsze stwierdzenie stosunków i identyczności danych osób.

Uwierzytelnienie podpisu wolno naczelnikowi dokonać wtedy, gdy podpis został położony w jego obecności, względnie, gdy podpisany uznał swój podpis wobec naczelnika. Nie wystarczy natomiast do dokonania uwierzytelnienia, aby naczelnik obwodowy znał tylko podpis wystawiającego, a podpis zostanie mu okazany przez osobę trzecią, nie budzącą żadnego podejrzenia.

Katowice, dnia 10 kwietnia 1928 r.

Magistrat.

---

4) Ordynacja

dla administracji spraw ubogich miasta Katowic oraz regulamin dla deputacji ubogich, naczelników obwodowych i opiekunów ubogich.

Dla administracji spraw ubogich miasta Katowic stwarza się na podstawie § 59 Ordynacji miast z 30. V. 1853 r., oraz zgodnie z § 3 pruskiej ustawy krajowej z 8. III. 1871 r. dot. wykonania ustawy o domicylu wsparcia Wydział pod nazwą „Wydział ubogich".

§ 1.

Wydział składa się:

1) z dyrygenta Magistratu,
2) z 2 członków Magistratu z których dyrygent Magistratu wyznacza przewodniczącego i jego zastępcę,
3) z 16 członków, z których conajmniej czterech musi być członkami Rady miejskiej. Członków tych wybiera się na 3 lata; jeśli są członkami Rady miejskiej — na okres ich kadencji,
4) z komunalnych lekarzy ubogich.

Członków Wydziału ubogich zobowiązuje dyrygent Magistratu do sumiennego pełnienia obowiązków na posiedzeniu Magistratu przez podanie ręki w miejsce przysięgi.

Urząd członka Wydziału ubogich jest urzędem honorowym. Do przyjęcia Urzędu jest każdy członek gminny zobowiązany. Odnośnie do przyjęcia, odmówienia przyjęcia i złożenia urzędu zastosowanie § 74 Ordynacji miast z 30 V. 1853.

§ 2.

Do zadań Wydziału ubogich należy opiekowanie się wspólnie z miejskim urzędem Opieki nad Ubogimi wszystkie-

mi potrzebującemi pomocy, którym na podstawie obowiązujących ustaw o opiece społecznej winna gmina udzielić pomocy z funduszów publicznych.

§ 3.

Do szczególnych zadań Wydziału ubogich należy:

1) ustalanie wytycznych odnośnie do sposobu traktowania i wykonywania opieki nad ubogimi,
2) przyznawanie wsparć w wypadkach wymagających szczególnego rozpatrywania przez Wydział wzgl. dla pewnych grup osób, potrzebujących pomocy,
3) rozpatrywanie zażaleń na organy Urzędu Opieki nad Ubogimi,
4) dążenie do współpracy z dobroczynnością prywatną oraz popieranie dążeń towarzystw dobroczynności prywatnej,
5) rozdzielania dochodów z zapisów i fundacji przekazanych Urzędowi Opieki nad Ubogimi do rozdziału,
6) dopilnowanie racjonalnego zużycia środków uchwalonych w budżecie rocznym, lub też przez specjalne dodatkowe uchwały korporacji miejskich,
7) przedkładanie na czas wniosków o zasilenie wyczerpujących się pozycji budżetu Urzędu Opieki nad Ubogimi,
8) przygotowanie kontraktów z stronami oraz zakładami, które zawiera Urząd Opieki nad Ubogimi w interesie miasta.

§ 4.

Wydział ubogich zwołuje przewodniczący w miarę jak tego wymagają sprawy. Zwołanie odbywa się piśmiennie. Do zaproszenia winien być dołączony porządek obrad.

§ 5.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał przy obecności przynajmniej ⅓ części członków.

Uchwały zapadają większością głosów; przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 6.

Jeden z urzędników Urzędu Opieki nad Ubogimi prowadzi protokół. Winien on zapisywać nazwiska obecnych członków oraz treść powziętych uchwał. Protokół z obrad podpisują: przewodniczący, protokolant oraz członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 7.

Przewodniczący Wydziału winien przygotować sprawy na posiedzenie, oraz dbać o wykonanie odnośnych uchwał. Sprawy zasadniczej wagi, które załatwia przewodniczący samodzielnie, winien przedstawić na następnem posiedzeniu.

§ 8.

Wydział ubogich winien co roku i to w oznaczonym przez Magistrat terminie przedłożyć preliminarz budżetu Urzędu Opieki nad Ubogimi na następny rok budżetowy. Na ewentl. przekroczenie pozycji budżetu winien Wydział przedstawić Magistratowi na czas odpowiedni wniosek.

§ 9.

O ile przewodniczący uważa uchwały Wydziału jako przekraczające kompetencję Wydziału, lub za niekorzystne dla miasta, winien on takie uchwały zakwestjonować.

Zakwestjonowane przez siebie uchwały, winien przedłożyć Magistratowi na najbliższem posiedzeniu do rozstrzygnięcia.

§ 10.

Zażalenia przeciw Wydziałowi Ubogich należy kierować do Magistratu.

Organy pomocnicze Wydziału ubogich.

§ 11.

Wydziałowi ubogich pomagają w poszczególnych obwodach naczelnicy obwodowi, ich zastępcy oraz opiekunowie ubogich. Odnośnie do obowiązku przyjęcia stanowiska naczelnika obwodu jego zastępcy oraz opiekunów ubogich, obowiązują postanowienia § 74 Ordynacji miast z 30. V. 1853 r.

§ 12.

Każdemu opiekunowi ubogich przydziela naczelnik obwodu pewien okręg (kwaterę).

§ 13.

Opiekunowie ubogich schodzą się co miesiąc na posiedzenia, które prowadzi naczelnik obwodowy lub jego zastępca.

§ 14.

Każdy wniosek o udzielenie pomocy, winien być zasadniczo oddany u naczelnika obwodu. Naczelnik obwodowy kieruje wniosek z odpowiednim poleceniem opiekunowi ubogich odnośnego okręgu (kwaterę), celem dokładnego zbadania stosunków petenta i sumiennego zaopinjowania.

Jeśli udzielenie pomocy nie cierpi zwłoki, winien naczelnik obwodu skierować zaopinjowany wniosek bezwłocznie do Urzędu Opieki nad Ubogimi. W wszystkich innych wypadkach winien odnośny opiekun ubogich zareferować wniosek na najbliższem posiedzeniu, zaopatrując go w odpowiednią opinję.

Wszelkie wnioski winien naczelnik obwodowy przesłać bezwłocznie po posiedzeniu Urzędowi Opieki nad Ubogimi.

§ 15.

Posiedzenie obwodowe rozstrzyga większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący. O przebiegu posiedzenia winien być spisany protokół, który należy przedłożyć na żądanie Urzędowi Opieki nad Ubogimi.

§ 16.

Na posiedzenie Wydziału dla ubogich zaprasza się wszystkich, względnie część interesowanych sprawami porządku obrad naczelników obwodowych. Winni oni na posiedzeniu referować o stanie stosunków ubogich w swym okręgu, oraz winni na żądanie członków Wydziału wyjaśnić sprawy wątpliwe, będące przedmiotem obrad Wydziału a dotyczące ich okręgu. Zarazem mogą naczelnicy wyrazić życzenia do Wydziału i Urzędu Opieki nad Ubogimi.

§ 17.

Kwoty pieniężne potrzebne do wypłacenia wsparć bieżących otrzymują naczelnicy obwodu 2 dni przed upływem miesiąca. Naczelnik obwodowy oddaje opiekunom ubogich odpowiednie kwoty, przypadające na ubogich ich kwater. Opiekunowie ubogich wypłacają wsparcia do rąk uprawnionych a następnie przedkładają listy wypłat pokwitowane przez ubogich naczelnikowi obwodu, ten zaś przesyła wszystkie pokwitowania Urzędowi Opieki nad Ubogimi.

§ 18.

Każdemu obwodowi przydziela się na wniosek posiedzenia obwodowego również i kobiety (opiekunki ubogich) do po-

mocy przy wykonywaniu opieki nad ubogimi. Ilość kobiet nie powinna przekraczać w jednym obwodzie 3. Liczba opiekunów ubogich nie ulega wskutek przydzielenia kobiet żadnej zmianie.

Opiekunce ubogich nie przydziela się żadnego określonego okręgu (kwatery). Naczelnik obwodu przydziela im natomiast szczególne wypadki opieki, np. badanie stosunków u rodzin, przyjmujących dzieci do prywatnej pielęgnacji, opiekę nad położnicami, jak wogóle sprawy wymagające opieki kobiety.

§ 19.

Opiekunki ubogich biorą udział w posiedzeniach obwodowych z głosem doradczym. W sprawach natomiast, które same opracowały, posiadają one głos stanowczy.

§ 20.

Wybór opiekunek ubogich dokonuje Magistrat na propozycję Wydziału ubogich na okres dwuletni. Wybrane opiekunki zobowiązuje do sumiennego pełnienia obowiązków przewodniczący Wydziału ubogich na posiedzeniu Wydziału.

§ 21.

Do kompetencji Wydziału ubogich należą ogólne sprawy dot. przytułków dla starców, schronisk dla bezdomnych oraz zakładów dla nieuleczalnych. Członkowie Wydziału ubogich jakoteż naczelnicy obwodowi winni na żądanie Urzędu Opieki nad Ubogimi przeprowadzać kontrolę w przytułkach dla starców oraz schroniskach dla bezdomnych odnośnie do sposobu utrzymania odżywiania, tudzież co do ogólnego porządku i czystości w ubikacjach zakładów. Stwierdzony stan należy wpisać do księgi wyłożonej w tym celu w przytułku, zaopatrując go w datę kontroli.

Katowice, dnia 10 kwietnia 1928 r.

Magistrat.

5) Przepisy służbowe

dla Urzedu Opieki nad Ubogimi i naczelników obwodowych.

A. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Pomoc z funduszów publicznych otrzymuje, kto będąc **niezdolnym do pracy** popadnie w stan ubóstwa, jeśli:

a) niema ustawowo zobowiązanych do jego utrzymania,
b) ustawowo zobowiązani nie są w stanie udzielić mu należytej pomocy,
c) nie doznaje opieki z dobroczynności prywatnej.

Pomoc z funduszów publicznych uzyska ubogi, gdy do miejskich organów Opieki publicznej zwróci się osobiście lub czyni to za niego osoba trzecia.

§ 2.

Ubogi jednak **zdolny do pracy** może uzyskać pomoc przejściową jeśli udowodni, że:

a) mimo usilnych starań nie uzyskał pracy,
b) niema zobowiązanych do udzielania mu pomocy z tytułu ustawowego obowiązku,
c) ustawowo zobowiązani nie są w stanie udzielić mu pomocy,
d) nie korzysta z dobroczynności prywatnej.

Pomoc z funduszów publicznych jest w takich wypadkach przejściowa i trwać może tylko do czasu, kiedy taki ubogi otrzyma pracę dającą mu najniezbędniejsze minimum egzystencji. Za uzyskany zasiłek musi jednak taki ubogi dać ekwiwalent w formie pracy, odpowiadającej jego zdolności i siłom a wskazaną mu przez właściwy organ opieki publicznej.

§ 3.

Osoby pojedyncze tudzież głowy rodziny, których dochód wystarcza na najniezbędniejsze utrzymanie siebie lub rodziny nie są uważane za potrzebujące pomocy z funduszów publicznych, (t. j. pomocy udzielanej z publicznych środków dla ubogich).

§ 4.

Stawki wsparć minimalnych wynoszą jak następuje:

20,— zł. dla głowy rodziny,
15,— „ „ żyjącej przy mężu żony,
10,— „ „ każdego dziecka,
25,— „ „ samotnej osoby prowadzącej samodzielne gospodarstwo.

Powody do uzyskania wsparcia z funduszów publicznych nie istnieją o ile petent w czasie wniesienia podania posiada dochód według powyższych norm lub też uzyska taki dochód w czasie pobierania wsparcia.

Opieka udzielona z funduszów publicznych może być opieką otwartą lub zamkniętą. Pierwsza polega na udzieleniu proszącemu opieki we własnym jego mieszkaniu w formie zapomogi pieniężnej, żywności, odzieży, względnie pomocy lekarskiej i lekarstw, pomocy połogowej oraz wolnego pogrzebu. Opieka zamknięta polega na umieszczeniu petenta w szpitalu, przytułkach i domach dla starców.

B. Administracja.

§ 5.

Opiekę nad potrzebującymi pomocy powierza miasto w ramach mniejszego regulaminu oraz opierając się na „Ordynacji ubogich miasta Katowic" Urzędowi Opieki nad ubogimi, któremu w otwartej opiece pomagają naczelnicy obwodowi i siostry miejskie.

§ 6.

Urząd Naczelnika obwodowego należy zatem do jednego z najważniejszych stanowisk honorowych. Godne spełnianie tego obowiązku wymaga duże miary czynnej miłości bliźniego i zarazem poważnego poczucia sprawiedliwości. Wymagana jest z jednej strony miłość bliźniego i zrozumienie jego ciężkiego położenia, z drugiej strony zaś wymagana jest należyta powaga i znajomość życia, aby odeprzeć nieuzasadnione wnioski. Opinje naczelnika winny dać przeto należyty obraz stosunków petenta tak, aby udzielenie wsparcia nie przyczyniło się do utrzymania petenta w bezczynności lub upadku moralnego.

§ 7.

Naczelnicy obwodowi są ogniwem, łączącem Administrację dla Ubogich z ubogimi.

Dla przekonania się, że opieka wykonywana przez nich jest należytą i sprawiedliwą winni naczelnicy obwodowi odwiedzać jaknajczęściej domy ubogich aby ich stosunki poznać osobiście w samem mieszkaniu.

§ 8.

(Statut miejscowy).

Naczelnicy obwodowi są odpowiedzialni za należyte przestrzeganie niniejszej instrukcji. Winni oni dołożyć jaknajwięk-

szych starań by istotnie ubodzy otrzymali pomoc we wszystkich jej formach, z drugiej strony zaś aby osoby zdolne do pracy, a wspierane tylko przejściowo przyciągnięte zostały do pracy.

§ 9.

Wszystkie urzędowe sprawozdania winni naczelnicy obwodowi kierować do Urzędu Opieki nad ubogimi.

§ 10.

Jeśli choroba lub nieobecność przeszkodzi naczelnikowi obwodowemu wykonywanie swych obowiązków winien on bezzwłocznie o tem zawiadomić swego zastępcę, który na ten czas przejmuje od natychmiast prawa i obowiązki naczelnika obwodu.

§ 11.

Jeżeli ubogi, korzystający z funduszów publicznych przeprowadzi się do innego obwodu, winien naczelnik obwodowy, który dotychczas ubogim się zajmował donieść naczelnikowi obwodu do którego się ubogi przeprowadził. Naczelnik obwodu winien przytem podać wszelkie szczegóły dot. ubogiego i jego rodzinę swemu kompetentnemu następcy.

§ 12.

Wszelke wnioski o udzielenie zapomogi winny być zasadniczo oddane naczelnikowi obwodu, celem stwierdzenia stosunków osobistych, dochodowych i rodzinnych i odpowiedniego zaopinjowania.

W szczególności winien naczelnik obwodowy stwierdzić:

a) Jakie dochody posiada wnoszący o pomoc z funduszów publicznych,
b) ilość członków rodziny, ich zawód i dochody,
c) czy żyją zobowiązani do utrzymania krewni, gdzie zamieszkują i jakie posiadają dochody,
d) czy jest ubezpieczony w jakiejkolwiek kasie.

§ 13.

Jeżeli naczelnik obwodowy przy badaniu stosunków petenta stwierdzi, że należy mu udzielić bezzwłocznie pomocy winien on zasadniczo skierować natychmiast wniosek petenta z swą opinją do Urzędu Opieki nad ubogimi zaopatrując go odpowiednio w notatkę o konieczności udzielenia natychmiastowej pomocy. W wypadkach wyjątkowo ważnych i pilnych

może naczelnik obwodu udzielić ubogim pomocy z własnych funduszów w granicach oznaczonych w § 3 poczem odnośny wniosek winien przedłożyć Urzędowi Opieki nad Ubogimi celem zatwierdzenia i zwrotu wyłożonego wsparcia.

§ 14.

Osobom, które w tut. gminie nie posiadają domicylu wsparcia należy pomocy z funduszów publicznych udzielić przejściowo. Osoby wymienione winien jednak naczelnik obwodu odsyłać natychmiast do Urzędu opieki nad Ubogimi.

Dalsze pertraktacje w sprawach ponoszenia kosztów wzgl. zwrotu kosztów przez gminę zobowiązaną lub krajowy związek ubogich wzgl. przekazanie odnośnej osoby do gminy w której posiada domicyl wsparcia prowadzi i załatwia Urząd Opieki nad Ubogimi.

Jeżeli żyją ustawowo lub kontraktowo zobowiązani, wtedy pomocy z funduszów publicznych należy udzielać tylko w granicach bezwzględnej konieczności i to tak długo dopóki zobowiązanych nie da się przyciągnąć do swego ustawowego lub kontraktowego obowiązku. Wszelkie czynności przeciw tym osobom prowadzi również Urząd Opieki nad ubogimi.

§ 15.

Gmina jest organem wykonawczym ustawowej opieki nad ubogimi.

Ustawowy obowiązek gminy ogranicza się do udzielenia wzgl. uzupełnienia tego, co potrzebne jest do koniecznej egzystencji ubogiego.

Z tego też powodu winni naczelnicy obwodowi ograniczać się do proponowania lub doraźnego udzielania tylko tego co do koniecznej egzystencji ubogiego jest niezbędne. Fundusze miejskie przeznaczone na ustawową opiekę nad ubogimi służą wyłącznie do udzielenia pomocy w zakreślonych wyżej koniecznych granicach, nie mogą zaś być użyte na udzielenie pomocy w szerszych rozmiarach.

C. Otwarta opieka nad ubogimi.

§ 16.

Jeżeli dochód petenta nie dosięga norm określonych w § 3, to udzielenie pomocy z funduszów publicznych jest dopuszczalne do dopełnienia tych norm. Nie stanowi to jednak dostatecznego uzasadnienia korzystania z funduszów publicznych, dopóki ściśle badanie stosunków nie uzasadnia należycie wszystkich szczegółów o stosunkach materjalnych pe-

tenta. Z tego powodu winien naczelnik obwodu w każdym poszczególnym wypadku zbadać szczegółowo stosunki proszącego. Badania winny wykazać, czy i w jakiej mierze należy udzielić istotnie ubogiemu pomocy.

§ 17.

Odstąpienie od norm określonych w § 3 wzgl. polecenie wyższego wsparcia niż wspomnianego w §§ 15 i 16 jest dopuszczalne w wyjątkowych wypadkach zwłaszcza gdy różne okoliczności złożyły się na szczególne ciężkie położenie materjalne petenta. Powody winien naczelnik obwodowy podkreślić w swej opinji.

§ 18.

Pomoc w postaci zapomóg pieniężnych stanowi regułę pomocy z funduszów publicznych. Osobom jednak, u których należy się spodziewać, że udzieloną zapomogę nie potrafią zużyć na zakup najniezbędniejszych środków do życia, należy udzielić pomocy w formie naturaljów lub odzieży.

Aby zaś zapobiedz nadużyciom, jakich często ubodzy dopuszczają się przez sprzedaż tych przedmiotów należy im udzielić w tej formie tylko rzeczy najniezbędniejsze. O posiadaniu tych przedmiotów oraz ich używaniu przez ubogiego należy się co pewien czas przekonać.

§ 19.

Kwotę wydaną na zakup dla ubogiego przedmiotów najniezbędniejszej potrzeby należy uważać jako wsparcie. Wysokość tej kwoty winna być przeto utrzymana w ramach wsparcia określonego w § 3.

Jeśli wartość przedmiotów przekracza tę normę winno się potrącenie rozłożyć na odpowiednią ilość miesięcy.

§ 20.

Pomoc lekarską, pomoc połogową, lekarstwa, opaski rupturowe i inne środki lekarskie tudzież trumnę, stawienie karawanu i opłaty kościelne za pogrzeb ponosi za ubogich, korzystających z opieki publicznej gmina ich domicylu wsparcia.

Lekarstwa zapisuje komunalny lekarz ubogich posługując się drukowanemi formularzami specjalnie na ten cel sporządzonemi przez Urząd Opieki nad ubogimi. Inne przedmioty uzyskuje ubogi na specjalną kartkę (zamówienie), które mu wydaje Urząd Opieki nad Ubogimi. Przekazy do lekarza udziela również Urząd z wyjątkiem nagłych wypadków, w których opieki lekarskiej udziela komunalny lekarz ubogich bez specjalnego zlecenia.

D. Opieka zamknięta.

§ 21.

Osoby bezdomne tak samotne jak i rodziny, które z braku śrdoków nie są chwilowo w stanie uzyskać stałej kwatery, może Urząd Opieki nad Ubogimi umieszczać na czas przejściowy w miejskim azylu dla bezdomnych.

§ 22.

Osoby stare, pozbawione opieki można umieścić przejściowo lub na stałe w miejskich przytułkach dla starców. Jeżeli naczelnik obwodu jest zdania, że daną osobę należy umieścić w przytułku, winien stawić w tym celu odpowiednio uzasadniony wniosek. Urząd dla Ubogich decyduje następnie o umieszczeniu.

Sieroty winny być przekazane na koszt publiczny do sierocińców. Sierociniec winien pod względem konfesji odpowiadać wyznaniu sieroty.

§ 23.

W wypadkach, gdy naczelnik obwodu stwierdzi, że w jego obwodzie znajdują się dzieci pozbawione opieki bądź to wskutek utraty rodziców, samowolnego opuszczenia dzieci, aresztu rodziców lub przebywania rodziców w szpitalu lub innym zakładzie, winien on bezwłocznie o tem donieść Urzędowi Opieki nad Ubogimi. Urząd poczyni natychmiast kroki, by na czas nieobecności rodziców umieścić dzieci opuszczone w odpowiednim Zakładzie.

§ 24.

W podobny sposób jak podany w § 23 postąpią naczelnicy obwodowi jeśli stwierdzą, że w ich obwodzie zamieszkują dzieci niewidome, głuchonieme, epileptyczne lub umysłowo upośledzone, a ze względu na ciężkie położenie materjalne należałoby rodzicom dopomódz przez umieszczenie dzieci w odpowiednim zakładzie. Umieszczenie załatwia Urząd Opieki nad Ubogimi w porozumieniu z innemi oddziałami gminnego urzędu opieki społecznej bądź to we własnych bądź to w obcych zakładach.

§ 25.

W wypadkach wyjątkowo pilnych, nie cierpiących zwłoki może naczelnik obwodowy spowodować sam umieszczenie bezdomnych, starców lub sierót w odpowiednich zakładach miejskich, o czem jednak winien bezwłocznie uwiadomić Urząd Opieki nad Ubogimi.

§ 26.

Jeżeli lekarz komunalny badając przekazanego mu ubogiego chorego stwierdzi, że ze względu na jego stan zdrowia wzgl. niebezpieczeństwo grożące jego współdomownikom jest umieszczenie w szpitalu konieczne, winien o tem donieść z krótkiem podaniem powodów Urzędowi Opieki nad Ubogimi, który następnie wydaje przekaz do szpitalu.

Po umieszczeniu w szpitalu decyduje Urząd nad dalszym sposobem opieki nad odnośnym ubogim w szczególności, czy po zwolnieniu go ze szpitala należy przejąć go do opieki otwartej czy też zamkniętej.

§ 27.

Urząd Opieki nad Ubogimi wdraża i przeprowadza z urzędu wszelkie badania zmierzające do ustalenia domicylu wsparcia, domaga się zwrotu wsparć wyłożonych wreszcie przygotowuje skargi o zwrot wsparcia od obowiązanych w drodze spornej.

Katowice, dnia 10. kwietnia 1928 r.

Magistrat.

---

6) Statut
Urzędu Opieki Społecznej miasta Katowic.

§ 1.

Do zadań Urzędu Opieki Społecznej należy zespolenie, popieranie i rozbudowanie wszystkich socjalnych dążeń miasta Katowic przy zasadniczem rozłączeniu publicznej opieki nad ubogimi od ogólnej opieki społecznej. Obok urządzenia nowych oraz utrzymania istniejących zakładów dobroczynnych ma Urząd Opieki Społecznej dążyć do nawiązania ścisłego kontaktu z organizacjami dobroczynności prywatnej celem skoordynowania opieki publicznej z prywatną, aby w ten sposób dotrzeć do wszystkich warstw ludności i możliwie uchwycić wszystkie wypadki wymagające interwencji organów opieki społecznej. Urząd Opieki Społecznej ma być centralą tej skoordynowanej pracy społecznej.

Urzędowi Opieki Społecznej powierza się pozatem podział dochodów powierzonych mu z zapisów, fundacyj i darowizn. Pozatem do zadań Urzędu Opieki Społecznej należy opracowanie i propaganda ogólnej opieki zapobiegawczej o ile nie należy to do szczególnych zadań innych urzędów.

§ 2.

Urząd Opieki Społecznej składa się z następujących oddziałów:

a) **Urząd opieki dla pozostałych wojennych i powstańczych oraz dla inwalidów wojenno-powstańczych.** Do jego zakresu należy troska i porada inwalidom wojennym i powstańczym oraz pozostałym po poległych na wojnie i powstaniach. Pozatem należy do zadania tego Urzędu — pośrednictwo pracy ciężko uszkodzonym inwal. wojenno-powstańczym i inne obowiązki, wynikające odnośnie do tej kategorji obywateli z ustaw i rozporządzeń.

b) **Urząd Pracy ze swemi oddziałami**
   1) Opieka nad bezrobotnymi,
   2) Pośrednictwo Pracy,
   3) Porada zawodowa,
   4) Porada prawna;

c) **Urząd Zdrowia,** obejmujący opiekę nad chorymi na gruźlicę, chorymi wenerycznie, chorymi na raka, opieka zapobiegawcza nad alkoholikami, kalekami i starcami, tudzież opieka niemowląt i położnic.

d) **Urząd Młodzieży,** obejmujący opiekuństwo zawodowe i generalne, gminną radę sierocą, nadzór nad dziećmi wychowanemi na koszt publiczny w pielęgnacji prywatnej, wychowanie zapobiegawcze, pomoc przy sądach młodzieży, żłóbki, ochronki, freblówki, kolonje wakacyjne i inne zadania opieki nad młodzieżą.

§ 3.

Organizacja wymienionych w § 2 urzędów reguluje się przez osobne statuty.

§ 4.

Celem nawiązania kontaktu z organizacjami charytatywnymi i prywatnej dobroczynności, jakto też dla spełnienia wymienionych w § 2 zadań zostanie założony osobny Związek Opieki Społecznej. Na posiedzenie Związku dopuszczeni być mogą rzeczoznawcy i przedstawiciele z głosem doradczym tych władz, fundacyj i innych organizacyj, które pracują w tej samej dziedzinie opieki społecznej.

§ 5.

Zarząd Urzędu Opieki Społecznej prowadzi mieszana **„Deputacja dla Urzędu Opieki Społecznej“.** Składa się ona z przewodniczącego i jego zastępcy, jednego lekarza, jakoteż

z 16 wybranych przez Radę Miejską na przeciąg 6 lat obywateli, z których sześciu musi być członkami Rady Miejskiej, dwóch naczelników obwodowych i ośm członków z grona przedstawicielek Związków dobroczynności prywatnej.

Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje prezydent miasta, lekarza wybiera Magistrat za propozycją związku lekarzy.

Istniejące w Katowicach szpitale, przytułki, żłóbki itd. mogą na posiedzenia Deputacji wysłać przedstawiciela z głosem doradczym.

§ 6.

Deputacja odbywa z reguły zwyczajne posiedzenia co kwartał. W razie potrzeby i na zaproszenie przewodniczącego albo na wniosek conajmniej 5 członków odbywa się nadzwyczajne posiedzenie.

§ 7.

Deputacja jest uprawniona do powzięcia uchwał jeżeli zjawi się na posiedzenie połowa członków. W razie niezdolności do powzięcia uchwał należy zwołać drugie posiedzenie, które bez względu na liczbę zjawionych się członków jest zdolne do powzięcia uchwał. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Przewodniczący przygotowuje i wykonuje uchwały urzędu.

§ 8.

Statut niniejszy obowiązuje z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci ważność dotychczasowy Statut Urzędu Opieki Społecznej na miasto Katowice z dnia 17. października 1919 r.

Katowice, dnia 24. maja 1928 r.

Magistrat.

(—) Szkudlarz. (—) Dr. Przybyła.

7) Statut miejscowy
dotyczący Generalnego Opiekuństwa.

Na mocy art. 136 ustawy wprowadczej do kodeksu cywilnego oraz at. 78 pruskiej ustawy wykonawczej do tejże ustawy z dnia 20. 9. 1899 r. i § 11 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 r. uchwala gmina miejska Katowice za zgodą Rady Miejskiej uchwałą z dnia 6. 9. 1906 następujący statut:

§ 1.

Urzędnicy Urzędu dla ubogich, — pod których dozorem stoją małoletni, utrzymywani na koszt opieki publicznej przez Związek dla Ubogich w Katowicach, a wychowywani i utrzymywani bądź to w rodzinie wskazanej przez wymienionych wyżej urzędników, bądź to w zakładzie, lub, o ile chodzi o małoletnich nieślubnych, w rodzinie matki, posiadają wszelkie prawa i obowiązki opiekuna, dopóki w poszczególnych wypadkach Sąd opiekuńczy:

a) nie ustali innego opiekuna lub

b) nie ograniczy jego praw i obowiązków.

Jeżeli zarządzenie takie ze strony Sądu nie wyjdzie, zatrzymują urzędnicy, którym powierzono opiekuństwo generalne, prawa i obowiązki opiekuna nawet po ukończeniu wychowania i utrzymania, i to aż do osiągnięcia przez małoletniego pełnoletności.

§ 2.

Urzędników administracji gminnej, którym powierza się według § 1. prawa i obowiązki opiekuna (opiekuna generalnego) mianują dyrygenci Magistratu. Nominacja ta może być każdej chwili cofnięta.

§ 3.

Postanowienia § 2, mają analogiczne zastosowanie do stałego lub tymczasowego zastępcy Opiekuna Generalnego.

§ 4.

O ile zachodzą okoliczności które poważnie utrudniają stały nadzór małoletniego, może opiekun generalny wnieść o ustalenie specjalnego opiekuna.

§ 5.

Statut niniejszy obowiązuje z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą Statut miejscowy, dot. Generalnego Opiekuństwa z dnia 28. sierpnia 1906 r.

Katowice, dnia 24. maja 1928 r.

Magistrat.

(—) Szkudlarz. (—) Dr. Przybyła.

---

8) Regulamin

Miejskiego Domu Pracy Dobrowolnej.

§ 1.

Miejski Dom Pracy Dobrowolnej jest instytucją dobroczynną. Fizycznie zdolni miejscowi ubodzy mają w nim znaleść okazję do zapracowania sobie na skromne utrzymanie przez wykonanie rzemiosła lub prac nie wymagających specjalnych kwalifikacji.

§ 2.

Praca w D. Pr. D. nie jest akordowa. Minimalne wynagrodzenie ustalone dla poszczególnych prac i rzemioseł może jednak uledz podwyżce zależnie od pilności danego pracownika.

§ 3.

Praca w Domu Pracy Dobr. może być bądź całodzienna, t. j. ośmiogodzinna, bądź podzielona na 2 partje po 4 godz. Czas trwania pracy dla każdego rzemiosła i pracy ustala każdorazowo Urząd dla Ubogich i Sierót.

§ 4.

Wypłata zarobku odbywa się z końcem każdego tygodnia. Zarobek ustalony według tabeli otrzymuje pracownik w całości.

§ 5.

Niewłaściwe zachowanie wobec zarządcy Domu Pracy Dobr. lub samowolne uchylanie się od pracy pociąga za sobą

pozbawienie danego pracownika zajęcia w Domu Pracy Dobr. Osoby, które przed objęciem pracy korzystały z opieki nad żebrakami w wypadkach odmówienia pracy mogą zostać pozbawione tej opieki w całości lub części.

Katowice, dnia 13. września 1927 r.

Magistrat.

Skład osobowy
Wydziału dla spraw ubogich.

1) Przewodniczący: Dr. Przybyła, radca miejski,
2) Zast. przewodn.: Grajek, radca miejski, ul. Stawowa 3
3) Kulla Robert, inwalida, ul. Słowackiego 13
4) Zembok, asystent prok., Marcina 1
5) Kobyliński, adwokat i not., Wita Stwosza 5
6) Dr. Jarczyk, lekarz, Francuska 34
7) Weichmann Fryderyk, kupiec, Zacisza 2

Radni

8) Dr. Wilimowski, lekarz ubogich, (szpital miejski), ul. Raciborska
9) Dr. Roszak, lekarz dzieci (szpital dla dzieci) Raciborska
10) Dr. Skupin, Bogucice, ul. Markiefki 35
11) Dr. Adamczyk, Bogucice, ul. Krakowska 57
12) Dr. Kopczak, Załęże, ul. Wojciechowskiego 74a
13) Dr. Szczepański, Dąb, ul. Dębowa 23
14) Dr. Malinowski, Ligota, ul. Franciszkańska
15) prezes rady miejskiej Dr. Dąbrowski, ul. Poprzeczna 28
16) Koper Mikołaj, bezrob., ul. Słowackiego 6
17) Kaczmarek Wilhelm, górnik, III. ul. Ks. Strzybnego 2
18) Okoniowa Zofja, żona urzędn. Jagiellońska 19
19) Olszówka Jan, maszynista, III. Dębowa 72
20) Grünpeter Józef, kupiec, św. Jana 11
21) Dr-owa Bachmannowa, ul. Pocztowa 1
22) Dr-owa Lubowska, ul. Szafranka 9
23) Kowalowa, żona posła do Sejmu, Plebiscytowa 24 i 60 naczelników obwodowych.

Członkowie z pośród obywatelstwa

Skład osobowy
Wydziału Urzędu Opieki Społecznej.

Przewodniczący: Dr. Przybyła, radca miejski,
Zast. przewodn.: Jesionek Wiktor, radca miejski, ul. Narutowicza

1) Dr. Jarczyk, lekarz, ul. Francuska 34
2) Zembok, asyst. prok., ul. Marcina 1
3) Kulla, ul. Słowackiego 13
4) Kandziora, kowal, Józefa Hallera 5
5) Cichoń, syndyk, św. Jana 10
6) Adaschkiewitz, ul. M. Piłsudskiego 19

Radni

7) Zofja Koniarkowa, II. ul. Markiefki
8) Kotowa Gertruda, ul. Andrzeja 25
9) Niederlińska Anna, Szopena 7
10) Prabucka Ojcumiła, ul. Stawowa 5,
11) Dr-owa Bachmannowa, Pocztowa 1,
12) Prezydentowa Vossowa, ul. Warszawska
13) Kowolowa, żona posła, ul. Plebiscytowa 24
14) Willnerowa, żona nauczyciela, Dyrekcyjna 9
15) Dollmann Juljusz, właśc. fabr., ul. Wojewódzka, (jako nacz. obw.)
16) Flieger Jan, restaur.-dzierż., dworzec II-III kl. (jako nacz. obw.)

i Prezes Rady Miejskiej.

Członkowie z pośród obywatelstwa